

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO¹⁾

z dnia ... 2018 r.

w sprawie kredytów studenckich

Na podstawie art. 103 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) sposób ustalania wysokości miesięcznego dochodu na osobę w rodzinie osoby ubiegającej się o kredyt studencki uprawniającej do otrzymania kredytu studenckiego;
- 2) tryb składania wniosków o kredyt studencki;
- 3) zakres informacji zawartych we wniosku o kredyt studencki oraz dokumenty dołączane do wniosku;
- 4) niezbędne elementy umowy kredytu studenckiego;
- 5) termin zawarcia umowy kredytu studenckiego;
- 6) wysokość miesięcznych transz kredytu studenckiego;
- 7) szczegółowe warunki i tryb zawieszania spłaty i umarzania kredytu studenckiego;
- 8) warunki i tryb rozliczeń z tytułu pokrywania odsetek należnych instytucjom kredytującym od kredytów studenckich.

§ 2. Wniosek o udzielenie kredytu studenckiego może złożyć student, doktorant albo osoba ubiegająca się o przyjęcie na studia albo do szkoły doktorskiej, zwani dalej „wnioskodawcami”.

§ 3. 1. Wniosek o udzielenie kredytu studenckiego zawiera:

- 1) dane osobowe wnioskodawcy:
 - a) imiona i nazwisko,
 - b) numer PESEL, a w przypadku jego braku – serię i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz nazwę państwa, które wydało ten dokument,
 - c) datę urodzenia;

¹⁾ Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego kieruje działem administracji rządowej – szkolnictwo wyższe i nauka, na podstawie § ... rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia ... 2018 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (Dz. U. poz. ...).

- 2) informację o innych kontynuowanych studiach, albo kontynuowanym kształceniu w szkole doktorskiej;
- 3) informację o dotychczas ukończonych studiach, studiach doktoranckich albo szkołach doktorskich;
- 4) dane wymagane przez bank lub spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową, zwane dalej „instytucjami kredytującymi”, dla celów oceny zabezpieczenia spłaty kredytu studenckiego;
- 5) wskazanie wnioskowanej wysokości miesięcznej transzy kredytu studenckiego spośród określonych w § 9 ust. 1.

2. Do wniosku o udzielenie kredytu studenckiego dołącza się:

- 1) zaświadczenie rektora, a w przypadku doktorantów – rektora albo dyrektora instytutu badawczego, międzynarodowego instytutu naukowego utworzonego na podstawie odrębnej ustawy działającego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zwanego dalej „instytutem międzynarodowym”, albo instytutu naukowego Polskiej Akademii Nauk, zwanego dalej „instytutem PAN” potwierdzające, że wnioskodawca jest odpowiednio studentem albo doktorantem;
- 2) dokument potwierdzający udział w rekrutacji na studia albo do szkoły doktorskiej – w przypadku osób ubiegających się o przyjęcie odpowiednio na studia albo do szkoły doktorskiej;
- 3) dokumenty potwierdzające dane, o których mowa w ust. 1 pkt 4;
- 4) oświadczenia o:
 - a) wysokości miesięcznego dochodu wnioskodawcy i członków jego rodziny w roku kalendarzowym poprzedzającym złożenie wniosku,
 - b) liczbie członków rodziny wnioskodawcy.

3. Zaświadczenie, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, zawiera:

- 1) dane osobowe wnioskodawcy:
 - a) imiona i nazwisko,
 - b) numer PESEL, a w przypadku jego braku – serię i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz nazwę państwa, które wydało ten dokument,
 - c) datę urodzenia;
- 2) dane dotyczące studiów albo szkoły doktorskiej:
 - a) nazwę uczelni albo szkoły doktorskiej oraz podmiotu albo podmiotów prowadzących szkołę doktorską,

- b) nazwę kierunku i poziom studiów – w przypadku studentów,
- c) dyscypliny naukowe albo artystyczne, w których prowadzone jest kształcenie w szkole doktorskiej – w przypadku doktorantów,
- c) datę rozpoczęcia studiów albo kształcenia w szkole doktorskiej,
- d) rok i semestr studiów albo semestr kształcenia w szkole doktorskiej,
- e) planowany termin ukończenia studiów albo kształcenia w szkole doktorskiej.

§ 4. 1. Osoba ubiegająca się o przyjęcie na studia albo do szkoły doktorskiej, niezwłocznie po uzyskaniu statusu odpowiednio studenta albo doktoranta, składa w instytucji kredytującej, w której złożyła wniosek o udzielenie kredytu studenckiego, zaświadczenie, o którym mowa w § 3 ust. 2 pkt 1.

2. Wnioskodawca, na żądanie instytucji kredytującej, udziela wyjaśnień i informacji mających wpływ na udzielenie kredytu studenckiego.

3. Uczelnie, instytuty badawcze, instytuty międzynarodowe oraz instytuty PAN prowadzą ewidencję wydanych zaświadczeń, o których mowa w § 3 ust. 2 pkt 1.

§ 5. Wniosek o udzielenie kredytu studenckiego wraz z dokumentami, o których mowa w § 3 ust. 2, składa się w wybranej przez wnioskodawcę instytucji kredytującej w formie elektronicznej, za pośrednictwem systemu informatycznego instytucji kredytującej, albo w postaci papierowej, na formularzu ustalonym przez instytucję kredytującą.

§ 6. Instytucja kredytująca, na podstawie danych zawartych w oświadczeniach, o których mowa w § 3 ust. 2 pkt 4, ustala wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu na osobę w rodzinie wnioskodawcy w roku poprzedzającym rok złożenia wniosku zgodnie z art. 88 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, zwanej dalej „ustawą”.

§ 7. 1. Instytucja kredytująca przekazuje Bankowi Gospodarstwa Krajowego dane osobowe wnioskodawcy, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 1, oraz informację o wysokości dochodu, o którym mowa w § 6.

2. Bank Gospodarstwa Krajowego, w terminie do dnia 30 listopada, przedstawia ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, zwanemu dalej „ministrem”, zbiorczą informację o liczbie udzielonych kredytów studenckich w okresie ostatnich 12 miesięcy, w podziale według wysokości miesięcznego dochodu na osobę w rodzinie wnioskodawcy.

3. Minister, w terminie do dnia 31 grudnia, na podstawie informacji, o której mowa w ust. 2, ustala wysokość miesięcznego dochodu na osobę w rodzinie wnioskodawcy uprawniającą do otrzymania kredytu studenckiego w następnym roku akademickim.

§ 8. 1. Umowę kredytu studenckiego zawiera się w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku o udzielenie kredytu studenckiego, a w przypadku, o którym mowa w § 4 ust. 1 – w terminie 30 dni od dnia złożenia zaświadczenia, o którym mowa w § 3 ust. 2 pkt 1.

2. Kredytu studenckiego nie udziela się, jeżeli:

- 1) wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu na osobę w rodzinie wnioskodawcy, w roku poprzedzającym rok złożenia wniosku, jest wyższa niż wysokość miesięcznego dochodu, o której mowa w § 7 ust. 3, lub
- 2) ocena zabezpieczenia spłaty kredytu studenckiego dokonana przez instytucję kredytującą, jest negatywna dla każdej z wysokości miesięcznej transzy kredytu studenckiego spośród określonych w § 9 ust. 1.

3. Umowa kredytu studenckiego zawiera następujące niezbędne elementy:

- 1) okres na jaki instytucja kredytująca udzieliła kredytu studenckiego wnioskodawcy, zwanemu dalej „kredytobiorcą”;
- 2) datę rozpoczęcia wypłaty miesięcznych transz kredytu studenckiego;
- 3) sposób weryfikacji przez instytucję kredytującą posiadania statusu studenta albo doktoranta w okresie obowiązywania umowy kredytu studenckiego;
- 4) wymagane dokumenty oraz tryb zawarcia aneksu do umowy kredytu studenckiego – w przypadku przedłużenia okresu wypłaty miesięcznych transz kredytu studenckiego albo zmiany wysokości miesięcznej transzy kredytu studenckiego;
- 5) sposób informowania przez kredytobiorcę instytucji kredytującej o okolicznościach, o których mowa w art. 100 ust. 2 pkt 1–4 ustawy;
- 6) sposób ustalenia przez instytucję kredytującą harmonogramu spłaty kredytu studenckiego;
- 7) sposób zmniejszenia miesięcznej wysokości raty kredytu studenckiego;
- 8) wysokość odsetek od kredytu studenckiego spłacanych przez kredytobiorcę;
- 9) okres wypowiedzenia umowy kredytu studenckiego przez instytucję kredytującą – w przypadku, o którym mowa w art. 100 ust. 2 pkt 5 ustawy.

§ 9. 1. Wysokość miesięcznej transzy kredytu studenckiego wynosi 400 zł, 600 zł, 800 zł albo 1000 zł.

2. Kredytobiorca może złożyć w instytucji kredytującej, z którą zawarł umowę kredytu studenckiego, wniosek o zmianę wysokości miesięcznej transzy kredytu studenckiego.

3. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, dołącza się dokumenty potwierdzające dane wymagane przez instytucję kredytującą dla celów oceny zabezpieczenia spłaty kredytu studenckiego.

§ 10. 1. Na wniosek kredytobiorcy spłata kredytu studenckiego wraz z odsetkami może zostać zawieszona przez instytucję kredytującą, jeżeli kredytobiorca znalazł się w trudnej sytuacji życiowej uniemożliwiającej spłatę kredytu studenckiego.

2. Przez trudną sytuację życiową, o której mowa w ust. 1, rozumie się trudną sytuację materialną kredytobiorcy:

- 1) spowodowaną utratą przez kredytobiorcę lub jego współmałżonka stałego źródła dochodu albo
- 2) wynikającą z udokumentowanego zdarzenia losowego powodującego krótkotrwałą utratę zdolności do spłaty zobowiązań, w szczególności choroby kredytobiorcy lub członka jego rodziny, konieczności sprawowania opieki nad chorym członkiem rodziny, szkody spowodowanej przez pożar, klęskę żywiołową lub inną katastrofę.

3. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, dołącza się dokumenty potwierdzające trudną sytuację życiową kredytobiorcy.

4. Okresy zawieszenia spłaty kredytu studenckiego wraz z odsetkami sumuje się, przy czym ich łączny okres nie może być dłuższy niż 12 miesięcy.

§ 11. 1. Na wniosek kredytobiorcy kredyt studencki może zostać umorzony przez instytucję kredytującą:

- 1) w 50% – w przypadku gdy kredytobiorca ukończył studia albo kształcenie w szkole doktorskiej w grupie do 1%,
- 2) w 35% – w przypadku gdy kredytobiorca ukończył studia albo kształcenie w szkole doktorskiej w grupie od 1,01% do 5%,
- 3) w 20% – w przypadku gdy kredytobiorca ukończył studia albo kształcenie w szkole doktorskiej w grupie od 5,01% do 10%

– najlepszych absolwentów studiów pierwszego stopnia albo studiów drugiego stopnia, albo jednolitych studiów magisterskich, albo szkoły doktorskiej, w danym roku akademickim.

2. Przy obliczaniu liczby osób w grupach, o których mowa w ust. 1, liczbę niecałkowitą zaokrągla się w górę do liczby całkowitej.

3. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, dołącza się zaświadczenie rektora, a w przypadku doktorantów rektora albo dyrektora instytutu badawczego, instytutu międzynarodowego albo instytutu PAN, potwierdzające znalezienie się kredytobiorcy w określonej grupie najlepszych absolwentów odpowiednio studiów albo szkoły doktorskiej, o których mowa w ust. 1.

4. Rektor, w porozumieniu z organem samorządu studenckiego, a w przypadku szkoły doktorskiej – rektor albo dyrektor instytutu badawczego, instytutu międzynarodowego albo instytutu PAN, w porozumieniu z organem samorządu doktorantów, w terminie do dnia 31 grudnia, sporządza i ogłasza listy rankingowe najlepszych absolwentów odpowiednio studiów pierwszego stopnia, studiów drugiego stopnia, jednolitych studiów magisterskich lub szkoły doktorskiej, w poprzednim roku akademickim.

5. Instytucja kredytująca dokonuje umorzenia, o którym mowa w ust. 1, w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku.

6. Umorzeniu, o którym mowa w ust. 1, podlega część kredytu studenckiego w wysokości określonej w ust. 1, wypłaconego w okresie:

- 1) studiów pierwszego stopnia,
- 2) studiów drugiego stopnia,
- 3) jednolitych studiów magisterskich,
- 4) kształcenia w szkole doktorskiej

– pozostałego do spłaty na dzień złożenia przez kredytobiorcę wniosku do instytucji kredytującej.

7. Uczelnie, instytuty badawcze, instytuty międzynarodowe oraz instytuty PAN prowadzą ewidencję wydanych zaświadczeń, o których mowa w ust. 3.

§ 12. 1. Kredytobiorca, nie wcześniej niż 60 dni przed rozpoczęciem spłaty kredytu studenckiego, może złożyć do ministra wnioski o umorzenie kredytu studenckiego w przypadku:

- 1) szczególnie trudnej sytuacji życiowej,
- 2) trwałej utraty zdolności do spłaty zobowiązań

– która nastąpiła po zawarciu umowy kredytu studenckiego.

2. Przez szczególnie trudną sytuację życiową, o której mowa w ust. 1 pkt 1, rozumie się trudną sytuację materialną kredytobiorcy:

- 1) oraz członków jego rodziny udokumentowaną przez ośrodek pomocy społecznej – w przypadku wystąpienia przesłanek uzasadniających korzystanie ze świadczeń z systemu pomocy społecznej lub
- 2) wynikającą z udokumentowanego zdarzenia losowego powodującego długotrwałą utratę zdolności do spłaty zobowiązań, w szczególności choroby kredytobiorcy lub członka jego rodziny, konieczności sprawowania opieki nad chorym członkiem rodziny, szkody spowodowanej przez pożar, klęskę żywiołową lub inną katastrofę.

3. Przez trwałą utratę zdolności do spłaty zobowiązań rozumie się całkowitą i nieodwracalną niezdolność kredytobiorcy do podjęcia działalności gospodarczej, wykonywania pracy i świadczenia usług przynoszących przychód lub wynagrodzenie.

4. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, dołącza się:

- 1) dokumenty potwierdzające szczególnie trudną sytuację życiową kredytobiorcy – w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1;
- 2) orzeczenie wydane na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 511, 1000 i 1076) albo ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1270) – w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2.

5. Umorzeniu, o którym mowa w ust. 1, podlega:

- 1) część kredytu studenckiego pozostałego do spłaty na dzień umorzenia kredytu – w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1;
- 2) cały kredyt studencki pozostały do spłaty na dzień umorzenia kredytu – w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2.

§ 13. 1. Instytucja kredytująca może dokonać umorzenia kredytu studenckiego w całości w przypadku:

- 1) śmierci kredytobiorcy – na podstawie aktu zgonu lub
 - 2) braku prawnych możliwości dochodzenia roszczeń od kredytobiorcy, jeżeli wyczerpane zostały wszystkie możliwe środki prawne dochodzenia roszczeń od kredytobiorcy
- w terminie 30 dni od dnia stwierdzenia wystąpienia tych okoliczności.

2. Umorzeniu, o którym mowa w ust. 1, podlega kredyt studencki pozostały do spłaty na dzień jego umorzenia.

§ 14. 1. Bank Gospodarstwa Krajowego przekazuje instytucji kredytującej, ze środków Funduszu Kredytów Studenckich, o którym mowa w art. 98 ust. 2 ustawy, zwanego dalej „Funduszem”:

- 1) całą kwotę odsetek należnych od kredytu studenckiego:
 - a) w okresie studiów albo kształcenia w szkole doktorskiej lub urlopów od zajęć, lub innych przerw w studiach albo kształceniu w szkole doktorskiej, udzielonych zgodnie z odpowiednio regulaminem studiów albo regulaminem szkoły doktorskiej,
 - b) w okresie od zakończenia studiów albo kształcenia w szkole doktorskiej do terminu rozpoczęcia spłaty kredytu studenckiego,
 - c) od umorzonego kredytu studenckiego, naliczonych od dnia umorzenia do dnia przekazania środków i dotychczas niespłaconych,
 - d) w okresie od utraty statusu studenta albo doktoranta do terminu rozpoczęcia spłaty kredytu studenckiego,
 - e) w okresie zawieszenia spłaty kredytu studenckiego, o którym mowa w § 10 ust. 1;
- 2) część odsetek należnych od kredytu studenckiego stanowiącą różnicę między odsetkami wynikającymi z umowy kredytu studenckiego a odsetkami spłaconymi przez kredytobiorcę;
- 3) środki odpowiadające kwocie kredytu studenckiego umorzonego w przypadkach, o których mowa w § 11 ust. 1, § 12 ust. 1 i § 13.

2. Instytucja kredytująca przekazuje Bankowi Gospodarstwa Krajowego:

- 1) w okresach miesięcznych – informację o:
 - a) kwocie odsetek, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, podlegających spłacie ze środków Funduszu,
 - b) wymagalności odsetek, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, objętych zapotrzebowaniem,
 - c) uprawnieniu kredytobiorców, których zobowiązanie stanowi podstawę naliczenia odsetek, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, do spłaty odsetek ze środków Funduszu,
 - d) spłacie odsetek, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, należnych od kredytobiorców po rozpoczęciu spłaty kredytu studenckiego,
 - e) umorzeniu kredytu studenckiego – w przypadku, o którym mowa w § 11 ust. 1 lub § 13,
 - f) umorzeniu kredytu studenckiego – w przypadku, o którym mowa w § 12 ust. 1;

- 2) w okresach kwartalnych – informację zawierającą rozliczenie:
- a) udzielonych kredytów studenckich,
 - b) wypłaconych miesięcznych transz kredytów studenckich,
 - c) dokonanych przez kredytobiorców spłat kredytów studenckich i odsetek,
 - d) umorzonych kredytów studenckich.

3. Bank Gospodarstwa Krajowego przekazuje instytucji kredytującej środki, o których mowa w ust. 1, po otrzymaniu informacji, o których mowa w ust. 2.

4. Bank Gospodarstwa Krajowego przekazuje ze środków Funduszu na własny rachunek środki odpowiadające kwocie kredytu studenckiego umorzonego w przypadku gdy kredyt został objęty poręczeniem Banku Gospodarstwa Krajowego, udzielonym na podstawie ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (Dz. U. z 2017 r. poz. 2022 i 2433).

§ 15. Wysokość miesięcznego dochodu na osobę w rodzinie wnioskodawcy uprawniającą do otrzymania kredytu studenckiego w roku akademickim 2019/2020 minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki ustali w terminie do dnia 7 stycznia 2019 r., na podstawie danych przekazanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego w roku 2018, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie ustawy z dnia 17 lipca 1998 r. o kredytach i pożyczkach studenckich (Dz. U. z 2017 r. poz. 357).

§ 16. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2019 r.²⁾

**MINISTER NAUKI I SZKOLNICTWA
WYŻSZEGO**

W porozumieniu:

MINISTER FINANSÓW

Za zgodność pod względem prawnym, legislacyjnym i redakcyjnym

Bogusława Sztorc

Zastępca Dyrektora Departamentu Legislacyjno-Prawnego

/-podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Potwierdzam zgodność kopii z dokumentem elektronicznym:

²⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 września 2017 r. w sprawie szczegółowych zasad, trybu i kryteriów udzielania, spłacania oraz umarzania kredytów i pożyczek studenckich (Dz. U. poz. 1905), które traci moc z dniem 1 stycznia 2019 r. na podstawie art. 169 pkt 1 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. ...).

Identyfikator dokumentu	672918.1476261.1340029
Nazwa dokumentu	(4) ROZP_MNISW_kredyty_projekt_09_07_18.docx
Tytuł dokumentu	(4) ROZP_MNISW_kredyty_projekt_09_07_18
Sygnatura dokumentu	DLP.ZLS.1201.12.2018
Data dokumentu	2018-07-13 11:14:50
Skrót dokumentu	53516FC6D9D0964042AB30DB81708C513CDA8135
Wersja dokumentu	1.1
Data podpisu	2018-07-13 11:14:24
Podpisane przez	Bogusława Sztorc zastępca dyrektora, tel. 534
	EZD 3.60.44.44.14638
Data wydruku:	2018-07-13 22:26:03
Autor wydruku:	Wicik Marta w zastępstwie za Olifirowicz Iwona Inspektor, tel. 618

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 103 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. ...), zwanej dalej „ustawą”.

Przepis art. 103 ustawy upoważnia ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki do określenia, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, w drodze rozporządzenia:

- 1) sposobu ustalania wysokości miesięcznego dochodu na osobę w rodzinie osoby ubiegającej się o kredyt studencki uprawniającej do otrzymania kredytu studenckiego;
- 2) trybu składania wniosków o kredyt studencki;
- 3) zakresu informacji zawartych we wniosku o kredyt studencki oraz dokumentów dołączanych do wniosku;
- 4) niezbędnych elementów umowy kredytu studenckiego;
- 5) terminu zawarcia umowy kredytu studenckiego;
- 6) wysokości miesięcznych transz kredytu studenckiego;
- 7) szczegółowych warunków i trybu zawieszania spłaty i umarzania kredytu studenckiego;
- 8) warunków i trybu rozliczeń z tytułu pokrywania odsetek należnych instytucjom kredytującym od kredytów studenckich.

Zagadnienia, których dotyczą przepisy projektowanego rozporządzenia były dotychczas uregulowane w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 września 2017 r. w sprawie szczegółowych zasad, trybu i kryteriów udzielania, spłacania oraz umarzania kredytów i pożyczek studenckich (Dz. U. poz. 1905). Akt ten utraci moc z dniem 1 stycznia 2019 r. na podstawie art. 169 pkt 1 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. ...), uchylającego z tym dniem ustawę z dnia 17 lipca 1998 r. o pożyczkach i kredytach studenckich (Dz. U. z 2017 r. poz. 357), na podstawie której rozporządzenie to było wydane.

Przewidziane w projekcie rozporządzenia regulacje w zakresie systemu kredytów studenckich w istotnej mierze bazują na dotychczasowych rozwiązaniach. Różnice między tymi regulacjami są determinowane nowym modelem prawnym systemu szkolnictwa wyższego i nauki wprowadzanym ustawą, w tym odmiennie ukształtowanym przepisem upoważniającym do wydania aktu wykonawczego.

W projektowanym rozporządzeniu wskazano beneficjentów kredytu studenckiego. O kredyt studencki nadal będą mogli ubiegać się studenci i doktoranci, a także osoby ubiegające się o przyjęcie na studia albo do szkoły doktorskiej. Odstąpiono natomiast od wskazywania terminu składania wniosków o kredyt studencki (w dotychczasowym stanie prawnym wnioski można było składać w okresie od dnia 15 lipca do dnia 20 października). Tak więc o kredyt studencki będzie można wystąpić w dowolnym terminie, w okresie studiów lub kształcenia w szkole doktorskiej.

W zakresie dotyczącym sposobu składania wniosku o udzielenie kredytu studenckiego zniesiony został wymóg składania go wyłącznie w postaci papierowej, co umożliwi ubieganie się o kredyt studencki nie tylko w oddziale instytucji kredytującej (banku albo spółdzielczej kasy oszczędnościowej), ale również za pośrednictwem systemu bankowości elektronicznej. Ponadto należy zauważyć, że został rozszerzony krąg kredytodawców – będą to nie tylko banki komercyjne, ale także spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe, co wynika z nowego rozwiązania ustawowego.

Przepisy projektu rozporządzenia przewidują utrzymanie regulacji stanowiącej, że osoby ubiegające o przyjęcie na studia albo do szkoły doktorskiej, będą musiały złożyć zaświadczenie potwierdzające uzyskanie statusu odpowiednio studenta albo doktoranta. Zaświadczenia te będą – podobnie jak dotychczas – ewidencjonowane przez wystawców (rektora albo dyrektora instytutu badawczego, międzynarodowego instytutu naukowego utworzonego na podstawie odrębnej ustawy działającego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub instytutu naukowego Polskiej Akademii Nauk), co umożliwi weryfikację przez instytucję kredytującą uprawnienia do otrzymania przez wnioskodawcę kredytu studenckiego.

W projekcie rozporządzenia proponuje się, aby przeciętny dochód na osobę w rodzinie wnioskodawcy ustalała instytucja kredytująca. Podstawą do tego będzie oświadczenie o wysokości miesięcznego dochodu wnioskodawcy i członków jego rodziny w roku kalendarzowym poprzedzającym złożenie wniosku oraz o liczbie członków jego rodziny. Projekt przewiduje, że powyższy dochód będzie obliczany analogicznie, jak w przypadku ubiegania się o stypendium socjalne, a więc zgodnie z art. 88 ustawy. Dotychczas metoda obliczania dochodu na osobę w rodzinie wnioskodawcy na potrzeby systemu kredytów studenckich różniła się od metody obliczania dochodu przy ubieganiu się o świadczenia socjalne w uczelni. Rozwiązanie to przyczyni się do zmniejszenia obciążenia

biurokratycznego, bowiem ujednotlić procedurę obliczania dochodu, w przypadku gdy student lub doktorant jednocześnie ubiega się o stypendium socjalne i kredyt studencki.

W projekcie określono również sposób ustalania wysokości miesięcznego dochodu na osobę w rodzinie wnioskodawcy uprawniającej do otrzymania kredytu studenckiego. Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK), na podstawie danych przekazanych przez instytucje kredytujące (dane osobowe wnioskodawców oraz dane o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu na osobę w rodzinie wnioskodawcy) będzie przekazywał do ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, zwanego dalej „ministrem”, zbiorczą informację o liczbie udzielonych kredytów studenckich w okresie ostatnich 12 miesięcy, w podziale według wysokości miesięcznego dochodu na rodzinę wnioskodawcy. Na tej podstawie minister będzie ustalał wysokość miesięcznego dochodu na osobę w rodzinie osoby ubiegającej się o kredyt studencki uprawniającą do otrzymania kredytu studenckiego w danym roku akademickim. Przedmiotową informację minister będzie ogłaszał, zgodnie z art. 98 ust. 4 ustawy, w Biuletynie Informacji Publicznej na swojej stronie podmiotowej w terminie do dnia 31 grudnia każdego roku.

W projekcie rozporządzenia określono odmiennie termin zawarcia umowy kredytu studenckiego. W dotychczasowym stanie prawnym umowy kredytowe były zawierane do dnia 31 grudnia. Projekt zakłada natomiast, że umowy kredytu studenckiego będą zawierane w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku, chyba że wnioskodawca jest osobą ubiegającą się o przyjęcie na studia albo do szkoły doktorskiej. W tym przypadku zawarcie umowy nastąpi do 30 dni od dnia złożenia zaświadczenia potwierdzającego status odpowiednio studenta albo doktoranta. Doprecyzowano ponadto, że kredytu studenckiego nie uzyska wnioskodawca, jeżeli wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu na osobę w jego rodzinie przekracza wysokość miesięcznego dochodu ustalonego przez ministra, a także wnioskodawca, którego zdolność kredytowa jest zbyt niska. W odróżnieniu od dotychczasowych przepisów, projekt wprowadza dużą elastyczność dotyczącą zakresu umowy kredytu studenckiego zawieranej pomiędzy wnioskodawcą a instytucją kredytującą. Szczegółowe kwestie związane z udzielaniem i spłatą kredytu – w granicach określonych w art. 99–102 ustawy – nie będą uregulowane w rozporządzeniu, tylko na poziomie umowy kredytu studenckiego. Umowa będzie określać – poza standardowymi jej elementami wymaganymi odrębnymi przepisami – także m.in. okres kredytowania, datę rozpoczęcia wypłaty kredytu studenckiego, sposób

weryfikacji posiadania statusu studenta albo doktoranta, obowiązki informacyjne kredytobiorcy w przypadkach, o których mowa w art. 100 ust. 2 pkt 1–4 ustawy, sposób zmniejszania wysokości miesięcznej raty kredytu studenckiego i wymagane dokumenty, wysokość odsetek spłacanych przez kredytobiorcę, okres wypowiedzenia umowy kredytu studenckiego przez instytucję kredytującą w przypadku, o którym mowa w art. 100 ust. 2 pkt 5 ustawy, oraz tryb zawarcia aneksu do umowy kredytu studenckiego. Jednocześnie odstąpiono od regulowania obowiązku przedstawiania przez kredytobiorcę instytucji kredytującej – dwukrotnie w ciągu roku – legitymacji studenckiej albo doktoranta. Zgodnie z projektem sposób weryfikacji faktu studiowania albo kształcenia w szkole doktorskiej będzie określała umowa kredytu studenckiego.

Wysokość transz kredytu studenckiego została utrzymana na dotychczasowym poziomie, tzn. transze kredytu studenckiego będą wynosić 400, 600, 800 albo 1000 zł miesięcznie. Kredytobiorca będzie mógł – tak jak do tej pory – wystąpić do instytucji kredytującej o zmianę wysokości transzy kredytu studenckiego w trakcie trwania umowy kredytu studenckiego – po weryfikacji przez instytucję kredytującą jego zdolności kredytowej.

Występując o podwyższenie transzy kredytu studenckiego kredytobiorca będzie musiał przedstawić dokumenty potwierdzające dane wymagane przez instytucję kredytującą dla celów oceny zabezpieczenia spłaty kredytu studenckiego.

Projekt przewiduje możliwość zawieszenia spłaty kredytu studenckiego wraz z odsetkami w przypadku trudnej sytuacji życiowej kredytobiorcy. Przez trudną sytuację życiową rozumie się trudną sytuację materialną spowodowaną utratą przez kredytobiorcę lub jego współmałżonka stałego źródła dochodu albo trudną sytuację materialną kredytobiorcy wynikającą z udokumentowanego zdarzenia losowego powodującego krótkotrwałą utratę zdolności do spłaty zobowiązań, w szczególności choroby kredytobiorcy lub członka jego rodziny, konieczności sprawowania opieki nad chorym członkiem rodziny, szkody spowodowanej przez pożar, klęskę żywiołową lub inną katastrofę.

W zakresie umorzeń kredytu studenckiego przez instytucję kredytującą z tytułu wyróżniającego wyniku ukończenia przez kredytobiorcę studiów albo kształcenia w szkole doktorskiej utrzymane zostały istniejące rozwiązania. Kredyt studencki może zostać umorzony:

1) w 50% – w przypadku gdy kredytobiorca ukończył studia wyższe albo kształcenie w szkole doktorskiej w grupie do 1%,

2) w 35% – w przypadku gdy kredytobiorca ukończył studia wyższe albo kształcenie w szkole doktorskiej w grupie od 1,01% do 5%,

3) w 20% – w przypadku gdy kredytobiorca ukończył studia wyższe albo kształcenie w szkole doktorskiej w grupie od 5,01% do 10%

– najlepszych absolwentów studiów pierwszego stopnia albo studiów drugiego stopnia, albo jednolitych studiów magisterskich, albo szkoły doktorskiej, w danym roku akademickim.

W projekcie rozporządzenia utrzymano kryteria umorzenia kredytu studenckiego w przypadku szczególnie trudnej sytuacji życiowej kredytobiorcy (umorzenie częściowe) i trwałej utraty zdolności do spłaty zobowiązań (umorzenie w całości). Podobnie jak dotychczas, o umorzenie kredytu studenckiego mogą ubiegać się kredytobiorcy, u których fakt utraty zdolności do spłaty zobowiązań nastąpił w trakcie trwania umowy kredytu studenckiego, a nie przed zaciągnięciem tego kredytu. W związku z zaostrzeniem przesłanki umorzenia kredytu studenckiego, określonej w art. 102 ust. 2 pkt 1 lit. b ustawy (dotychczas była „trudna sytuacja życiowa”, obecnie jest to „szczególnie trudna sytuacja życiowa”), dokonano modyfikacji warunków umorzenia. Projekt przewiduje, że umorzenie częściowe kredytu studenckiego może zostać dokonane w przypadku trudnej sytuacji materialnej kredytobiorcy oraz członków jego rodziny udokumentowanej przez ośrodek pomocy społecznej –

w przypadku wystąpienia przesłanek uzasadniających korzystanie ze świadczeń z systemu pomocy społecznej, a także w przypadku wystąpienia zdarzenia losowego powodującego długotrwałą utratę zdolności do spłaty zobowiązań. Zdarzeniem tym może być w szczególności choroba kredytobiorcy lub członka jego rodziny, konieczność sprawowania opieki nad chorym członkiem rodziny oraz szkody spowodowane przez pożar, klęskę żywiołową lub inną katastrofę. Należy zauważyć, że przy krótkotrwałej utracie zdolności kredytowej kredytobiorcy przysługuje możliwość zawieszenia spłaty kredytu studenckiego. Stąd też zaproponowano w rozporządzeniu, aby stałe zmniejszenie obciążenia przez umorzenie części kredytu studenckiego przysługiwało przy długotrwałej utracie zdolności spłaty kredytu studenckiego, w przypadkach, które nie rokują poprawy sytuacji w perspektywie dłuższej, niż możliwy 12-miesięczny okres zawieszenia spłaty kredytu studenckiego. Dodatkowo na potwierdzenie

okoliczności uprawniających do umorzenia kredytu studenckiego kredytobiorca będzie obowiązany do przedłożenia instytucji kredytującej stosownych dokumentów.

W projekcie określono warunki i tryb umorzenia kredytu studenckiego w przypadku śmierci kredytobiorcy lub braku prawnych możliwości dochodzenia roszczeń od kredytobiorcy. Instytucja kredytująca będzie mogła dokonać w całości umorzenia kredytu studenckiego w przypadku śmierci kredytobiorcy – na podstawie aktu zgonu, a w przypadku braku prawnych możliwości dochodzenia roszczeń od kredytobiorcy – po wyczerpaniu wszystkich możliwych środków prawnych dochodzenia roszczeń.

W przepisach projektu uregulowano również szczegółowe kwestie związane z przekazywaniem przez BGK środków z Funduszu Kredytów Studenckich instytucji kredytującej oraz uporządkowano katalog informacji, będących podstawą przekazania tych środków. Pozostałe kwestie dotyczące rozliczeń między BGK a instytucją kredytującą będą uregulowane w umowie, o której mowa w art. 98 ust. 2 ustawy.

Z uwagi na konieczność określenia w projekcie rozporządzenia sposobu ustalenia wysokości miesięcznego dochodu na osobę w rodzinie wnioskodawcy uprawniającej do otrzymania kredytu studenckiego na rok akademicki 2019/2020, projekt zawiera przepis epizodyczny, zgodnie z którym minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki ustali przedmiotową wysokość w terminie do dnia 7 stycznia 2019 r. na podstawie danych przekazanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego w roku 2018, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie ustawy z dnia 17 lipca 1998 r. o pożyczkach i kredytach studenckich (Dz. U. z 2017 r. poz. 357).

Przewiduje się, że projektowane rozporządzenie wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2019 r., tj. z dniem wejścia w życie przepisów ustawy regulujących system kredytów studenckich. Termin wejścia w życie rozporządzenia został skorelowany z terminem zakończenia okresu składania wniosków o udzielenie kredytów studenckich w roku akademickim 2018/2019 oraz terminem zawierania umów kredytowych.

Jednocześnie należy wskazać, że nie ma możliwości podjęcia alternatywnych w stosunku do projektowanego rozporządzenia środków umożliwiających osiągnięcie zamierzonego celu.

Projektowane rozporządzenie nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji lub uzgodnienia.

Projektowane rozporządzenie nie podlega notyfikacji zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

Projektowane rozporządzenie nie dotyczy majątkowych praw i obowiązków przedsiębiorców lub praw i obowiązków przedsiębiorców wobec organów administracji publicznej.

Projektowane rozporządzenie nie wpływa na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.

Projektowane rozporządzenia nie jest sprzeczne z prawem Unii Europejskiej.